

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI. Pentru Austro-Ungari'a: Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr. Pentru Romani'a si strainetate: Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Èr banii de prenumeratiune a TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.</p>
--	---	--

INVITARE DE PRENUMERATIUNE

LA

„BISERIC'A si SCOL'A.“

Fóia bisericésca scolastica, literara si economica.

Cu începutulu a nului 1891 deschidemu abonamentu nou la „Biseric'a si Scól'a.“

Rugàmü pre toti domnii abonenti de pana acuma, cari dorescu a avé fóia nóstra si pe viitoriu, se binevoiésca a tramite la „Tipografi'a diecesana“ pretiulu de prenumeratiune care e:

PENTRU AUSTRO-UNGARI'A:

PE UNU ANU 5 fl. — cr.
 „ 1/2 „ 2 fl. 50 cr.

PENTRU ROMANI'A SI STRAINETATE:

PE UNU ANU 14 franci.
 „ 1/2 „ 7 fr.

Sprijinulu moralu si materialu, de care pana acuma s'a bucuratu fóia nóstra, ne indreptatiesce a sperá, cà si in viitoriu vom fi imbratisiati de aseminea simpathii calduróse precum si de buna-vointi'a nestramutata a On. Publicu cetitoriu.

Redactiunea.

La cestiunea asileloru de copii.

De Luni'a trecuta incóce se desbate in camer'a deputatilor Ungariei proiectulu de lege pentru asilele de copii. In desbaterea generala luand cuventulu dlu ministru de culte si instructiune regiu ung. Alfr. Csáky aréta, ca doue a fost cu deosebire motivele, cari l'au indemnat a substerne acestu proiectu de lege, si anume: a) cá se impedece mortalitatea între

pruncii de sub 5 ani, carea in Ungari'a se ridica la tífr'a de 50 de procente si b) cá se-se dea o-casiune pruncilor de nationalitate nemagiara, cá se-si insusiésca limb'a magiara.

In ceea ce privesece motivulu primu, invocatu de dlu ministru, deputatulu contele Károlyi Sándor a aretat, ca din cele 50 de procente de prunci, cari moru sub 5 ani, — 32 de procente moru in anulu primu alu etátii, a càror mortalitate deci asilele nu o potu impedeacă, ér 9 procente cadu pre pruncii dela 2—3 ani, si numai noue procente remanu pre etatea dela 3—5 ani.

Contra motivulu alu doilea, invocatu de dlu ministru au vorbit deputatii sasi, aretand, — ca introducerea obligatória a limbei magiare in asilele de copii este in contra drepturilor, pre cari le are famili'a in crescerea pruncilor; ér deputatulu Mocsáry Lajos aretà, ca dènsulu nu tiene de consultu votarea acestui proiectu de lege din motivulu cà printr'ensulu nationalitàile nemagiare din tíera si-vedu periclitata esistenti'a.

Amintind acestea din cele multe, cari s'au vorbit, si continua a-se vorbí in acésta afacere in dieta, — adaogem, ca punctulu de vedere, din carele privim noi acésta afacere este cunoscutu. L'am desvol-tatu inca in numerulu 3 alu acestei foi din anulu trecutu. Am citat atunci urmatóarele cuvinte ale re-numitului pedagogu Lagiardér, carele in cartea s'a, intitulata „Volksschulkunde“ serie urmatóarele:

„Daca privim mai deaprópe educatiunea copilului, atunci nu incape nici cea mai mica discus-siune, ca pentru etatea sub siese ani nici unu institutu, nici o invetiatória si nici unu invetiatoriu nu póte suplini famili'a. Cine n'a facut la sene esperienti'a, ca ce insemnéza parintii, si in specialu, ce insemnéza o mama buna pentru pruncii ei; si cine crede, ca o persóna streina póte suplini in educatiunea pruncilor pre tat'a si pre mam'a, acél'a se cetésca cartea lui

Pestalozzi „Lienhard si Gertrud“ si din modelulu Gertrudei se invetie a pretiui valórea educatiunei familiare.“

„Contra asileloru de copii vorbesce mai departe imprejurarea, ca in acestea se preda instructiunea in modu formalu; dar o astfelu de instructiune printru pruncii in etatea de inainte de 7 ani este pré pripita, pré timpuria atât din punctu de vedere fisicu, cât si din punctu de vedere intelectualu. Daca parintii, cari dau prunciloru o astfelu de instructiune (adeca in asile de copii) aru scí ce servitiu reu (fatalu) facu prunciloru lor, atunci de sigur mai bine nu li-o ar dá.“

„Motivulu principalu, printru carele parintii se nu-si tramita fara lipsa pruncii lor in asilele de copii este: ca prin departarea prunciloru din familia se destraméza viéti'a familiara. Asilele de copii contradicu scopului, carui'a ar trebui se-i servésca, sunt incontra promovării si ridicării vietii familiare.“

Acum, cand proiectulu de lege este pus in discussiune in dieta, mai adagem urmatóarele:

Proiectulu de lege din cestiune a produs in sinulu bisericeii si poporului romanu o mare nemulțiemire si mari ingrijiri, si anume din urmatóarele motive:

1. In educatiunea popórelor crestinismulu are acelu meritu, ca incontra ideiloru paganismulu „a proclamat drepturile familiei in educatiunea copiilor; si nici o putere nu este indreptatita a luá din man'a parintiloru dreptulu, si respective detorinti'a de a-si cresce pruncii.“¹⁾

2. Crestinismulu a instituitu de institutu generalu de educatiune biserice'a; ²⁾ ér drepturile bisericeii asupra educatiunei si in specialu asupra educatiunei elementarie sunt garantate prin legile tierii, — in timpu ce prin proiectulu de lege din cestiune nu se tiene contu de caracterulu confessionalu alu copiilor intru invetiarea rogatiunilor, si preste tot in educatiunea lor religiósá.

3. Chiar dupa planulu si intentiunea fauritorulu ideii asilelor de copii, a lui Fröbel, nu este permis a-se ocupá pruncii dela 3 - 6 ani cu altceva, decât cu joculu si cu ocupatiuni distragetórie, pre cand ocupandu-se pruncii in acésta etate si cu invetiarea unei limbi necunoscute intr'unu timpu, cand densii nu sunt destul de desteri in vorbire nici in limb'a materna, se voru deprinde pruncii la unu mehanismu, carele ingreuiéza apoi mersulu instructiunii scóleloru elementarie.

4. Comunele nóstre bisericesci intre imprejurările de facia sunt fórte ingreuiate cu sarcine, si nici cu sacrificii mari nu vor poté suportá spesele printru asile; ér acésta imprejurare va face scól'a

inaintea poporului nepopulora, ceea ce este atât in detrimentulu bisericeii, cât si alu statulu.

Supunem aceste motive didactice apretiiării cercurilor competente, — printru cá pecatu se nu avem, ca nu ne am facut detorintia.

Preotulu cá predicatoru alu cuventulu lui Ddieu.

Scopulu, printru carele predica preotulu in si afara de biserica, este: a sustiené si activá printru pamentu in modu viu si veditu missiunea profetica (invetiatorésca) a Mantuitorulu Christos si prin invetiarea si esplicarea evangheliei a starui, cá vointi'a lui Ddieu se devina singura stepana preste modulu de gandire si actiune alu credintiosilor.

Momentele decidetórie in predic'a bisericesca sunt urmatóarele: obiectulu, materi'a, form'a, spiritulu si subiectulu prediceii.

1) Obiectulu, asupra caruia se indreptéza predic'a bisericesca sunt: credintiosii, si respective starea si imprejurările vietii, in cari se gasescu. trebuintiele lor spirituale-morale, casnice-familiale, sociale si economice-materiale.

2) Materi'a prediceii bisericesci este cuventulu descoperitu alu lui Ddieu, asia, precum s'a pastrat si activat printru apostoli si printru biserica in decursulu veacuriloru, precum si dezvoltarea istorica a bisericeii cá organismu viu printru edificarea credintiosilor.

3) Form'a prediceii bisericesci consiste: intru a aflá modulu si metodulu celu mai nimeritu, printru carele purcediend dela trebuintiele dezvoltării poporulu in spiritulu crestinescu, se-i potém dá chran'a spirituala-morala a evangheliei, printru carea se-póta prentémpiná cu succesu aceste trebuintie, si se-si póta urmá cu sporiu si deplinu succesu calea spre perfectiunea crestinésca.

4) Spiritulu prediceii consiste: intru a ne insusi dispositiunea inimii si puterea de a invetiá in modulu, in carele a invetiát Isus Christos, apostolii si sant'a lui biserica. „A mea invetiatura nu este a mea, ci a celui ce m'au tramis pre mine.“¹⁾

„Cei ce au invetiát art'a oratoriei au recunoscut, ca intieptiunea fara art'a de a vorbí folosesce putien, ér art'a de a vorbí fara intieptiune mai mult strica, si nu folosesce nici odata. Daca au recunoscut acést'a ómenii (paganii), cari nu au cunoscut adeverat'a intieptiune, carea se pogóra de sus, dela parintele luminilor. Cu cât trebue se recunóscem mai multu acestu adeveru noi, cari suntem fii sí servitori ai acestei intieptiuni? Cei ce vorbescu cu

¹⁾ Vedi Stöckel Geschichte der Paedagogik pag. 74.

²⁾ Stöckel l. c.

¹⁾ Ioan c. 7. v. 16.

elocintia sunt ascultati bucurosu, ér cei ce vorbescu cu intieleptiune sunt ascultati cu succesu.²⁾

5) Subiectulu, carele a primit darulu si a luat asupra-si missiunea de a predicá cuventulu lui Ddieu este Episcopulu si preotulu.

Episcopulu satisface acestei missiuni prin epistolele pastorale, pre cari le tramite după modelulu apostolilor Domnului clerului si poporului eparchiotu la serbatorile mari, la ocațiuni de bucuria, seau de durere; si cu graiu viu satisface acestei detorintie prin prediccele, pre cari le tiene cu ocasiunea visitatiunilor canonice, pre cari le întreprinde in eparchia; ér preotulu satisface acestei missiuni prin prediccele, pre cari le tiene in biserica in Dumineci si in serbatori, precum si la diferite ocațiuni in si afara de biserica.

Prin predica amvonulu devine o scóla a vietii, daca preotulu intrunescu urmatórele conditiuni:

a) Daca cunósce pre deplin trebuintiele spirituale-morale ale poporului, aplecările lui bune si rele, virtutile si vitiele, datinele, precum si modulu de gandire si de viétia alu poporului; ér acésta cunoscintia si-o însusiesce preotulu prin unu studiu practic neobositu alu vietii si imprejurárilor poporului.

b) Daca cunósce sant'a scriptura, si a petruns pre deplin in spiritulu evangheliei si alu bisericei si daca este pre deplin consciu de puterea darului preotiei si prin o viétia fara de prihana este in stare a premerge poporulu cu o viétia de modelu in spiritulu crestinescu, prin carea se dovedésca cu esemplulu seu propriu tari'a si puterea invetiaturilor evangheliei si bisericei.

c) Daca s'a deprins, si scie inbiná trebuintiele poporului cu invetiaturile evangheliei si cu asiezamintele bisericei, cá astfelu se-póta dá poporulu prin predica o chrana spirituala corespundietória; si imbinand trebuintiele poporului pre tóte terenele vietii se-i póta impartesi prin predica invetiatur'a si sfaturile evanghelice necesarie pentru a poté prentempiná cu succesu tóte aceste trebuintie si pentru a avé prin predica unu indreptariu siguru in tóte afacerile vietii.

d) Daca preotulu este pre deplin petrunsu de darulu si missiunea preotiei si in predicarea cuventulu lui Ddieu se silesce dilnicu, cá prin rogatiune, prin studiu si prin viétia de modelu in spiritulu crestinescu se-si însusiesca dispositiunea inimei si capacitatea de a invetiá in modulu, in carele a invetiá Mantuitoriulu Christos, apostolii lui si parintii bisericei, — daca adeca in predic'a bisericesca poporulu vede in preotu vorbind o inima deplin petrunsa de adeveturile religiunei lui Christos si de spiritulu bisericei Lui.

e) Daca preotulu in prediccele sale procede dupa unu planu bine determinatu, cá in fiecare anu se-esplice dupa trebuintiele dilnice ale po-

porului intréga doctrin'a evangheliei si bisericei: in materia de credintia, de morala, de ritu si cultu si de dreptulu bisericescu — si daca planulu seu si-lu intocmesce preotulu dupa anulu bisericescu, — respective dupa modulu, in carele a instituit biseric'a prin ritualulu ei cetirea evangheliilor, a scrierilor apostolilor la servitiulu dumnedieescu si cum a întocmit serbarea serbatoriloru in decursulu anului.

f) Daca preotulu va studiá in viéti'a si tienut'a poporului, rezultatele, pre cari le-a potut obtiené prin prediccele sale, si va observá si meditá neînterupt, daca si încât i-a succes prin predica a indreptá si alimentá spiritulu evangheliei si bisericei in modulu de gandire si actiune alu credintiosilor, — cá se póta orientá asupra tienutei sale ulterióre cá predicatoru, deórece predic'a bisericesca numai atunci este de pretiu si valóre, — daca prin predica potem indreptá ceea ce este de indreptatu; ér activitatea si rezultatele obtinute prin predica se vedu, si se potu judecá numai din viéti'a si starea poporului, carui'a predicám.

Predic'a bisericesca si-a luat inceputulu de odata cu biseric'a. Cea dantaiu functiune pastoralá, cea dantaiu functiune bisericesca a fost predic'a, tienuta de apostolulu Petru in Ierusalimu dupa pogorirea Duchului santu. Apostolii urmandu esemplulu Domnului, depusu in cuvintele: „Duchulu Domnului preste mine, de aceea M'a uns si M'a tramis pre mine, cá se vestescu seracilor evangeli'a, se tamaudiescu pre cei sdroboti cu inim'a, se vestescu selavilor libertate si orbilor vedere, se slobozescu pre cei sfarimati intru usiurare, se propoveduiescu anulu Domnului,³⁾ — au predicat cuventulu Domnului nentrerupt, — si acestei predici nentrerupte are a multiemi biseric'a Domnului latirea cea repede a religunei crestine. Acestui esemplu i-au urmat apoi cu rigóre atât barbatii apostolesci, cât si santii parinti ai bisericei din veacurile urmatóre. Predic'a bisericei a fost o mili'a, si respective esplicarea locurilor, cari se ceteau din sant'a scriptura la servitiulu dumnedieescu. Predic'a bisericesca cá atare s'a desvoltat cu deosebire prin parintii bisericei, cari au traitu in veaculu alu patrlea si alu cincelea. Dintre barbatii, cari s'au distins in acestu timpu prin prediccele lor de modelu pentru tóte timpurile amintim pre Ciprian, Atanasiu, parintele ortodocsiei, pre Efrem, pre Vasiliu celu mare, Gregoriu din Nis'a, Gregoriu Nazianzeanulu, Ioan Chrisostom, Ambrosiu, Ieronimu, Lactantiu, Augustinu, Epifaniu, Ciril alu Alexandriei si Cirilu alu Ierusalimului.

Ivindu-se in biserica certele doctrinarie intre Occidentu si Orientu, precum si mai tardiu cucerirea Constantinopolului prin Turci predic'a bisericesca stagnéza, si amvonulu bisericei nu mai representéza puterea aceea mare din veacurile de aur ale predicei bisericesci.

²⁾ Augustin despre invet. crest. c. IV. c. 5.

³⁾ Luc'a c. 4. v. 18 si 19.

Chiar pentru acést'a misiunea bisericeii si in specialu a bisericeii nóstre romane in timpul de facia este in prim'a linia: a restabilí si a dá amvonului puterea, pre carea o a avut in period'a de auru a prediceii bisericescii.

Cum ?

Incaldindu-ne cu caldur'a credintiei, inarmandu-ne cu foculu sacru alu iubirei facia de poporu dupa modelulu parintilor bisericeii, — si inspirandu-ne de misiunea, pre carea o-am luat dela Domnulu prin manile bisericeii: de a binevestí cuventulu lui Ddieu ómenilor, — dupa cuvintele Apostolului :

„Ddieu ne-a impacat pre noi Luisi prin Isus Christos, si a pus intru noi cuventulu impacării. De aceea rogamu-Ve in loculu lui Christos, impacati-ve cu Ddieu.⁴⁾

Esplicand Ioan Chrysostom sensulu acestoru cuvinte scrie urmatorele :

„Tatalu a tramis pre Fiulu Seu, cá in numele Lui si cá tramisu alu Lui se invetie neamulu omeneacu; noi am luat asupra-ne acést'a misiune, si ve invetiám in numele lui Christos si in numele Tatalui Seu. Se nu credeti deci, ca noi suntem cei cari ve invetiám; Christos insusi este Celu ce ve invétia prin noi.⁵⁾

Mijlócele, prin cari devine preotulu capace a predicá cu succesu sunt: a) rogatiunea nentrupta, prin carea invetiám vointi'a lui Ddieu si ne inspirám pentru predica, b) studiulu neobositu alu santei scripturi si alu istoriei desvoltării bisericeii, — precum si studiulu vietii si trebuintieloru popornlui, c) studiulu vietii nóstre proprii spre a-ne poté indreptá prin pocaintia, d) deprinderea désa in lucrarea si rostirea de predici bune, si e) zelulu pastoralu.

Augustin Hamsea.

Teodoretu episcopulu Cirului.

(Viéti'a si activitatea lui.)

Contimpurean si pe unu timpu óre-care contrariu a lui Cirilu celu mare si aperiatoriu nu alu doctrineloru nestoriane, ci a persónei lui Nestoriu, a fost Teodoretu, episcopulu Cirului, in Siri'a. Elu s'a nascutu cam pe la an. 390, in Antiochi'a, din parinti avuti, dar inaintati in etate. Lung timp neavënd ei copii in fericit'a lor casatorie, la betranetie se rugarà cu stàruintia la Ddieu, ca se ii daruiesca cu unu fiu. Ascultând Ddieu rug'a lor, ei capataru unu fiu, pe Teodoretu, pe carele apoi 'l si consántira vietii ascetice. Inca de micu a fost dat elu in o manastire aprópe de Antiochi'a, unde a fost crescutu de monachi. Cultura científica a primitu inse dela Teodor, renumitulu invetiatoriu alu scólei antiochene, carele a devenitu apoi epis-

copulu Mopsuestiei in Cilici'a; avëndu ca conscolari pe Ioanu, mai târdiu patriarchulu Antiochiei, si pe Nestoriu, carele devenise patriarchulu Constantinopolei si urditoriulu eresiei dioprosopice séu nestoriane.

Cam pe la an. 420—23 a ajunsu Teodoretu la demnitatea de episcopu alu Cirului. Acést'a episcopie avea o clima aspra si erá situata in partea muntósa a Siriei, constând cam din 800 de bisericii séu parochii, in cari se aflau inse multi Marcioniti si Ariani. Teodoret dupa mórtea parintiloru sei a impartitu considerabila sa avere intre seraci; si ca episcopu se nisúia din tot sufletulu seu, de a impliní cu promptitudine datorintiele sale de pastoriu, neparasindu episcopi'a sa, decât numai când erá chematu la sinodu. Elu a visitatu cu mare sirguintia bisericele din episcopi'a sa, nevoindu-se de a întórce la ortodoxie pe Marcionitii si Arianii cei numerosi din eparchi'a sa; ceea ce inse adeseori 'l adusesse in periclu de viétia, fiind de mai multe ori improscatu cu petri din partea ereticiloru. Cu tóte aceste zelulu si blândéti'a sa au biruitu; si astfelu s'a pututu laudá, ca a stàrpiu marcionitismulu si arianismulu din episcopi'a sa. Elu a iubitulu multu turm'a sa dreptcredinciósa, a trairu in ascesa mare, si a folositu venitele sale pentru ajutorarea seraciloru si pentru binele comunu; ridicându pe cheltuielile sale proprii 2 poduri, mai multe bái si unu apeductu, de care avea mare trebuintia tienutulu seu episcopescu. A fost unu barbatu fórte erudit, a avutu o cultura multilateralu si a fost celu mai productivu scrietoriu alu timpulu seu. Pe lângu aceste erá modestu si iubitoriu de pace. Dar chiar tendinti'a lui de a mijloci între partide, si de a aplaná certele, l-a adusu in conflictu acum cu unii, acum cu alții. Când a isbucnitulu la anulu 428 controvers'a nestoriana, elu a fost celu dintâi, carele prin o scrisóre a provocatu pe fostulu seu conscolariu Nestoriu, ca se parasésca eterodoxi'a sa, si se recunósca in Mari'a pe Nasctórea de Ddieu. Ér când din insarcinarea patriarchulu din Antiochi'a Ioanu, a primitu spre censurare anatematismele lui Cirilu, emise in contra lui Nestoriu, fiind elu in afacerea acést'a de o socotintia cu patriarchulu seu, a crediutu ca in aceste formule de revocare ale lui Cirilu exista doctrine apolinaristice, deci se pune si scrie 5 cãrti, in cari combate anatematismele aceste. In sinodulu ecumenicu din Efes, la an. 431, a fost unulu din cei mai mari contrari a lui Cirilu; ér dupa sinodu a remasu in opozitiune catrá Cirilu si sinodulu din Efes, pana ce cam pe la an. 434 a succésu lui Cirilu, ca se-l incredintieze pe Ioanu despre ortodoxi'a sa, si cu ajutoriulu acestui'a se-l convinga si pe Teodoretu despre retacirea, in carea se aflá. Astfelu s'a impacatu elu cu Cirilu, a recunoscutu ortodoxi'a lui precum si a sinodulu din Efes; dar n'a voitu se anatematiséza pe Nestoriu, sub cuventu, cá de si s'a exprimatulu elu si a întielesu reu unele invetiaturi,

⁴⁾ 2. Cor. 5. 19. 20.

⁵⁾ Chrys. in espl. ep. II. catra Corinteni, om. XI.

totusi n'a fost ereticu formalu. Acést'a parere greșita a lui Teodoretu a desteptatu in contrarii mai riguroși ai nestorianismului acea banuiala fatia de elu, ca ar incliná spre nestorianismu.

Contrarii riguroși ai eresiei dioprosopice mersera in opozițiunea lor pana la extremu, si astfelu cadiura dupa mórtea lui Cirilu in o alta eresie, numita monofisitica séu eutichianism. Archimandritulu Eutichie séu Eutiche din Constantinopolea e intemeietorul monofisitismului, carele a avutu de patronu pe patriarchulu Alexandriei, Dioscur. Teodoretu a fost primulu carele a scrisu o carte polemica in contra lui Eutichie, descoperindu retacirile lui si combatându-le. Prin acést'a 'si atrase elu ur'a lui Dioscur, Eutichie si a protectoriloru lor dela curtea imperatésca, in cât la an. 449, in sinodulu asia numitu „Iotrescu“, ținutu la Efes, in carele a presidiatu Dioscur, Teodoretu ca unu nestorian a fost depusu si escomunicatu. Elu a protestatu energicu in contra acestui sinodu, carele usurpase numirea de ecumenicu, si s'a indreptatu cu justificarea sa catra apusu, — unde episcopulu Romei Leonu celu mare a condamnatu monofisitismulu. Acést'a a recunoscutu ortodoxi'a lui Teodoretu si legitimitatea lui. Si de atunci occidentalii adeseori se provóca la casulu acést'a, când e vorba de supremati'a episcopului romanu, afirmându, ca Teodoretu a apelatu la Rom'a, si ca episcopulu Leon a adus o judecata séu sentintia de apelatiune in afacerea lui Teodoretu.

Sinodulu alu 4-lea ecumenicu, ținutu in Calcedon la an. 451, nu numai ca a primitu pe Teodoretu in mijloculu seu, ci inca i-a datu locu si votu, reasiedându-l in scaunulu seu episcopescu; pe lângá tóte opozițiunea unoru contrari estremi nestorianismului. Elu inse a fostu necesitatu se anatematizeze in sinodu publice si solemn pe Nestoriu, dreptu dovada, ca nici de cum nu aderéza la invetiatur'a dioprosopica a lui Nestoriu.

Dupa acestu sinodu a petrecutu restulu vietii sale in episcopi'a sa, pana la anulu mortii sale 457—58, reposându in etate aprópe de 70 de ani. Opozițiunea, in carea a statu fatia de Cirilu si de sinodulu din Efes, a adus in prepusu ortodoxi'a lui, chiaru si la scrietorii si parintii bisericesci mai târdii, cari apoi in sinodulu alu 5-lea ecumenicu, a condamnatu tóte scrierile lui, ce le-a fost indreptatu in contra lui Ciril si a sinodului alu 3-lea ecumenicu; nu inse si persón'a lui, precum nici celelalte opuri ale sale, cari sunt fórté pretiöse in literatur'a patristica, si ocupa unu locu fórté onoroficu. In privinti'a caracterului si a sortii sale in certele si luptele bisericesci, sémena multu cu parintele istoriei bisericesci Eusebie. In dogmatica n'a fost atât de profund ca Cirilu celu mare, dar in esegesa a intrecutu pe toti antecesorii sei, in cât intre orientali elu trece de celu mai renumitu si mai bunu exegetu. Eruditiunea si genialitatea sa extraordinara ni-o do-

vedescu din destulu scrierile sale numeróse. De si o parte insemnata dintre aceste s'a perdutu, totusi celor remase umplu 5 tomuri din editiunea lui Migne. Dupa cuprinsu se impart in: exegetice, istorice, dogmatice-polemice, apologetice, cuvântari si epistole.

Scrierile sale exegetice sunt parte esplicári la părți alese si locuri mai grele din s. scriptura, parte comentare complete. La cele dintâi se numera: Esplicáriile la octateuch, adeca la cele prime 8 cărți istorice ale T. V., anume, la Pentateuch, cartea Josu'a, Judecatorii, Rut, cărțile lui Samuilu, ale Imperatoru, Paralipomenele séu Cronicile, si Estir. Comentare complete a compusu la cei 150 de Psalmi, la Cântarea cântariloru, la toti profetii si la cele 14 epistole ale apost. Paul. Elu inca explica s. scriptura in sensu istoric-literalu, dar nu aluneca pe căile ratiionalistice ale invetiatoriului seu. Nu e strain nici de intielesulu misticu, pe carele ici colea l scie bine afla si espune, precum a bunaóra la „Cântarea cântarilor“, pe carea o explica in sensu alegoricu, si o privesce ca referitóre la biserica, carea e mirés'a lui Chr. Din comentarele lui se vede ca a cunoscutu bine limb'a evreésca, si ca la esplicarea s. scripturi a T. V. a consideratu si testulu originalu, de aceea lucrările lui din ramulu acést'a in totdeuna au fostu fórté pretiöse.

Nu mai putienu memorabile sunt si opurile lui istorice. De aceste ni-au lasat 3. Rangulu prim 'l ocupa continuarea istoriei bisericesci a lui Eusebie, in 5 cărți, dela sinodulu prim ecumenicu, si pana la inceputulu nestorianismului, adeca dela 325—429. Acést'a e cea mai buna si mai nimerita dintre tóte continuarile, ce s'au scrisu la istori'a lui Eusebie. Alu doilea opu e intitulatu: *Φιλόθεος ιστορία* (Historia religiósá), in carele descrie in mod pangiricu viéti'a séu biografi'a a lor 35 de asceti renumiti. La finea acestui opu istoricu se afla unu tractatu despre iubirea ddieésca si sânta, carea aprinde si incaldiesce inimile ascetiloru. A trei'a scriere istorica e compendilu intitulatu *Αἱρετικῆς κακομοθίας ἐπιτομή* (Haeticarum fabularum compendium) in 5 cărți. In cele 4 cărți prime ale acestei prescurtári se espune istori'a eresiloru, incepënd dela Simon Magulu, pana la Nestoriu; caror'a se opune apoi in cartea a 5-a o desfasiurare a invetiaturii ortodoxe, atât a credintiei cât si a moralului.

Dintre scrierile sale dogmatice-polemice, cari s'au pastratu merita amintire: Cele 5 cărți indreptate in contra lui Cirilu, si intitulate *ἀνατροπή*, (Reprehensio XII. Anathematismorum) adeca combaterea celoru 12 anatematisme; precum si unu altu opu despre intrupare, érași in 5 cărți, *πέντε λογία περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως*; cari ambele suntu condamnate de sinodulu alu 5-lea ecumenicu. In 3 cărți a compusu o re'nfrângere a monofisitismului, sub titlul: *Ἐρανιστῆς ἤτοι Πολύμορφος*, adeca cersitoriulu;

in carele descrie eresi'a acést'a, cá o nebuie cersita din multe alte retaciri, carea din numit'a cauza are multe si feliarite forme. Combatênd elu in aceste cârti monofisitismulu, apara: 1) neschimbarea firei ddieesci in Cuvêntulu celu intrupat; 2) neamestecarea firei ddieesci cu cea omenésca in persón'a Mântuitorului; 3) nepatimirea firei Ddieesci a lui Chr. in timpulu patimirei sale celei omenesci. Ca unu apendice e adaus la opulu acest'a unu tractatu, intitulatu: ἀποδείξεις δια συλλογισμῶν (Demustrare prin silogisme), in carele recapituléza in 40 de silogisme, tot aceea, ce a espus in opulu seu de mai nainte, indreptatu in contra monofisitismului. Celelalte cârti dogmatice si polemice scrise in contra Sabelianilor, Arianilor, Macedonianilor, Apolinaristilor, Judeiloru si Marcionitilor s'au perdutu, remanêndu-ne numai putiene fragmente.

Dela elu ni-a remasu si o scriere apologetica fôrte insemnata, in 12 cârti, sub titlulu Ἑλληνικῶν θεραπευτικῆ παθημάτων (De curandis Graecorum affectionibus); adeca, vindecarea patimiloru pagânesci. Acést'a e cea din urma apologie a crestinismului din restimpulu patristicu, dar totodata si cea mai buna, si cea mai nimerita dintre tôte. Autoriulu combate mai întâi acúsârile si atacurile pagânilor, cá crestinismulu e o religiune intemeiata de nisce ómeni neinvetiati, si ca cere dela aderentii ei credintia órba; apoi comparéza doctrinele religionare ale crestinismului cu cele ale pagânismului, începênd dela facerea lumii si pana la viéti a viitórie séu pana la eschatologie, dogma dupa dogma, aratând astfelu adeverulu si superioritatea necomparabila a crestinismului fatia cu pagânismulu.

Dintre cuvêntarile sale ni s'au pastratu numai 10, cari tractéza despre provedinti'a divina. Aceste inca sunt nisce lucrâri escelente. In cele 5 prime demustra elu esistentia provedintiei ddieesci; ér in cele 5 din urma combate obiectiunile ce se fac din diferite pârti in contra provedintiei. Unu barbatu ca Teodoretu, trebuie ca a tînutu si scrisu mai multe cuvêntari, cari inse s'au perdutu de tot, remanêndu-ne putiene fragmente din vreo câteva.

In urma dela Teodoretu mai avem 181 de epistole, dintre cari 2 sunt a lui Ciril ér celelalte 179 sunt compuse de elu. Si epistole a scrisu elu cu multu mai multe, câci inca istoriculu Niceforu Callisti, din secl. alu 14-lea, afirma, ca a cetitu peste 500 de epistole scrise de Teodoretu; dar se vede, ca partea cea mai mare s'a perdutu de atunci încóce, pastrandu-ni-se numai numerulu susamintitu.

Dr. Tr. Puticiu.

D I V E R S E.

* **Serbarea patronului seminariului diecesanu din Aradu.** Luni'a trecuta in presér'a serbatorii santului Ioan Botezatoriulu, carele este patronulu

seminariului nostru diecesanu, s'a tînut serbatórea indatinata in sal'a cea mare a seminariului fiind de facia corpulu profesorulu si elevii institutului, precum si unu publicu alesu si numerosu.

Cu acést'a ocaziune directorulu institutului a tînut discursulu festivu, in carele a espus valórea si insemnatarea acestei scóle pentru desvoltarea ulterióra a bisericeii si poporului romanu; ér corulu vocalu si music'a instrumentala a institutului au esecutat cu tóta precisiunea mai multe piese sub conducerea domnului profesorulu de cantu Nicolau Chicinu

† **Archiepiscopulu Primate** romano-catolicu alu Ungariei Simor János, a trecutu la cele eterne Vineri'a trecuta la 8 óre deminéti'a, lasandu in profundu doliu bisericea sa, si asia dicendu intréga tiér'a.

* **Parastasu** pentru fericitulu Antoniu Mocsanyi de Foen s'au tînutu in Brasiovu, in Panciov'a si in Moldov'a-noua — ridicându-se rogatiuni pentru odichn'a sufletului distinsului barbatu alu bisericeii si natiunei romane, si tînêndu-se câte o cuvêntare in carea s'au espusu meritele neuitatului defunctu in lupt'a pentru desvoltarea bisericeii si poporului romanu. — In veci amintirea lui!

* **Pentru orientare** notâm, ca numerulu de facia este celu din urma, pre carele lu-tramitem dloru abonenti, cari nu si-au renoit abonamentulu pre anulu curentu.

* **Mostenitoriulu presumtivu** alu tronului Monarchiei nóstre, Archiducele Franciscu Ferdinand de Este, va cercetá pre la inceputulu lunei lui Februaru famili'a Tiarului unde i-se pregatescu mari ovatiuni si solemnitati.

* **Balulu romanescu din Lipov'a**, aranjatu in sear'a de 7 Ianiaru a. c. in sal'a otelului „Archiducele Iosif“, a fost cercetatu precum ne scrie corespondentulu nostru de acolo, de unu publicu alesu si numerosu. Petrecerea a fost fôrte viala, si a durat pana deminéti'a. A fost o intrunire sociala romanésca deplin succésa.

* **Poporatiunea orasiului Arad** dupa conscrierea din anulu acesta este de 41.945 locuitori, pre cand la anulu 1881 a fost numai de 35.556 locuitori. Astfelu poporatiunea Aradului a crescut in timpulu celor 10 ani din urma cu 6 389 locuitori

* **D-lu Dr. Corneliu Diaconovici**, Directorulu la „Romänische Revue“ din Viena, membru onorariu alu Academiei „Stella d'Italia“, plenipotentiatu alu museului etnologic din Lipsca, pentru meritele sale literare, fù decoratu dilele acestea prin Maiestatea Sa Regele Romaniei cu ordinulu „benemerenti“, classa I.

* **Impunsetur'a de albina cá medicamentu.** Dr. Tene-Marburg a suprinsu lumea cu inventiunea, cá impunsetur'a albinelor este unu leacu nimeritu in contra reumatismului. Experimentu cu acestu leacu a facutu cu

succesu si presedintele reuniunii regnicolarie de albinaritu Gergelyi Kálmán.

* *Preumblare pana la Paris.* Unu oficeru rusescu cu numele Winter a calatorit pre jos din Kovno pana in Paris in 36 de zile, in care timpu a facut pre jos 2000 de kilometri.

* *Poporatiuneu capitalei Budapesta* dupa conscrierea din anulu acesta este de 505.000 de locuitori in timpu ce la 1881 a fost numai de 370.000. In timfulu celor 10 ani din urma a crescut deci cu 135.000.

* *Multiamita publica.* Din insarcinarea Ilustratitii Sale Inaltu Prea Santitului Domnu episcopu diecesanu Ioanu Metianu, subscrisulu ca administratoru al foiei „Biserica si Scola“ aducu prin acést'a cea mai profunda multiamita publica Reverendului Domnu Simeon Dregoiu preotu in Valea-mare pentru darulu de 20 fl. v. a. ce l'a facutu pentru fondulu seminariului diecesanu, poftindu-i generosului donatoriu dile fericite si nenumarate. Arad, 23. Ianuariu n. 1891. — Pentru administratiune: T. Ceontea, prof.

* *Socóta si multiamita publica.* „Despre colectarea de bani intreprinsa spre scopulu ajutorári scolariloru seraci romani gr. or. dela scól'a din Lipov'a.“ Subscrisii in numele reuniunii pentru ajutorarea prunciloru seraci din Lipov'a si in numele frumosului scopu alu acestei reuniuni, ne permitemu a esprimá si pe acésta cale multiamita onoratelorú dómne si onoratiloru domni, cari au venit in ajutoriu cu denariulu loru la provederea prunciloru seraci dela scólele din locu cu vesminte la serbatorile Nascerii Domnului din a. c. — Au contribuita cu acésta ocaziune si anume: In bani: Prin colect'a dómnei Elen'a Hamsea si dsiórei Corneli'a Putici: dlu Iacob de Ratiu si dn'a Mari'a Simon câte 5 fl. dnii Dr. Iosif Grosz, George Iancovici, Ladislau Panajoth, Kábdebó Gergely, Tesics, dnele: Ianka Vannai, Victori'a Marienescu, Therese Popovici câte 2 fl. dnii: George Savici, George Topleanu, Csiki Mihály, Teodoru Suricescu, Heller József, Vasile Zanfirovici, Aurel Micu, Isidor Georgevici, Bürger F, Grünzweig Miklós, Franz Schwarz, Terentiu Opreanu, dnele: Sierban N., ved. Popovici, Natali'a Halic, Elisavet'a D. Putici, Sofi'a Belesiu (Radn'a), Sofi'a Popovici (Varadi'a) câte 1 fl., dn'a Deusch si An'a Moisescu câte 50 cr. Sum'a 45 fl. — Prin colect'a dnei Silvi'a Panea si dsiórei August'a Tuducescu: dn'a Ecaterin'a Scalla 4 fl. dnulu adv. Gebhardt 3 fl. dnele: Elen'a Hamsea, Sidoni'a I, Mari'a Barn'a, dnulu Georgiu Georgievici câte 2 fl. dnele: Savet'a Ciorogariu, Ev'a Suciú, Miles'a Putinu, Catarin'a Antonovici, August'a de Missici, Mari'a Cojocariu, Emili'a Dajevici, Elen'a Rosiu, Iuli'a Doje, Natali'a Halic, Iosefine Serb, Mari'a Papp. (Radn'a), Silvi'a Panea, Valeri'a Matei, dsiór'a August'a Tuducescu, dnii: Constantinu Craciunu, si Paul Schlauch câte 1 fl. dnele: Mari'a Rectorovici, Alesandra Bichiceanu, dnulu Iuliu Marcovici câte 50 cr. dnulu Demetriu Romanu (Radn'a) 40 cr. dn'a Victori'a Opreanu 25 cr. Sum'a 34 fl. 15 cr. — Prin colect'a dnei Mari'a Hodegiu si dsiórei Ecaterin'a Munteanu, dnele: Emili'a Ghiuchici, Sofi'a Opreanu, Mari'a

Hodegiu, Victori'a Putici, Elen'a Popi, dlu Costi István câte 1 fl. Elen'a István si Mitr'a Ardeleanu câte 60 cr. ved. An'a Fizesianu, Mari'a Eftimie câte 50 cr. Elen'a Nistor, Sid'a Munteanu si Ecaterin'a Milovanu câte 40 cr. An'a Nichici si An'a Cimu câte 20 cr. Sum'a 9 fl. 80 cr. — Sum'a tuturoru colectelorú 88 fl. 95 cr. — Dnulu Aurel Savici a daruitu 6 curele de opinci si dnu Is'a Vui'a 6 parechi opinci. — Primésca tóte onoratele dómne si onorati domni cea mai caldurósa multiamita. Ddiu se le resplátésca insutitu si inmiitu denariulu depusu pe Altariulu Domuului intru alinarea suferintiloru seraciloru. — Lipev'a, 25. Decemvre 1890. — Elen'a V. Hamsea, cassiera. Terentiu Opreanu, secret. soc.

* *Contribuiri pentru alumneulu gr. or. roman din Timisiór'a.* Nicolae Dragan 1 fl 32 cr, George Magdi 3 fl, Pavel Friscan 3 fl, Damaschin Carabasiu 3 fl, Vasa Popoviciu 3 fl, Eugen Georgiu 1 fl, Alexandru Sandu 3 fl, Damaschin Gruescu 3 fl, Nicolae Marta 3 fl, Gregoriu Balanescu 3 fl, Alexandru Crenian 3 fl, George Gerga 1 fl, Dimitrie Gerda 3 fl, Victoru Russu 3 fl.

Colectatu prin d. Stefan Alexa inventiatoru in Giulvez: Vasa Stoian 1 fl, Stefanu Alexa 1 fl, Vasile Todoru 50 cr, Nicolae Mezin 1 fl, Simeon Jebelean 40 cr, Ioanu Cateu 20 cr, Nicolae Jebelean 20 cr, George Popoviciu 1 fl, Ioana Popoviciu 30 cr, Adam Wolf 50 cr, Simeon Caseu 30 cr, Andras Giga 20 cr, Olga Gruescu 1 fl, Samuel Fleischer 2 fl, Branstatter 50 cr, Ákos Takács 20 cr, Ioanu Stoianu 20 cr, Petru Stoian 20 cr, Ioanu Mezin 20 cr, Iotia Andras 20 cr, Alexandru Pavloviciu 50 cr, Dimitrie Mezin 30 cr, Gavril Mezin 20 cr, George Jebelean 40 cr, Treica Cateu 40 cr, Nicolae Mezin 40 cr, A. Dragan 40 cr, Ioanu Savu 40 cr, Ghiga Popoviciu 10 cr, suma 14 fl 20 cr.

Colectatu prin d. Alexandru Creciunescu parochu in Chinez. Alexandru Creciunescu 1 fl, Alexandru Sandu 1 fl, Georgie Pautiu 20 cr, Iica Ungurianu 1 fl, Teodoru Mercea 30 cr, Stefanu Creciunescu 20 cr, Ioanu Simonu 25 cr, George Tanatieu 50 cr, George Creciunescu 20 cr, George Chepetianu 20 cr, David Avram 30 cr, Manoile Andrei 10 cr, Sreda Subotelean 25 cr, Maxa Iutchi 20 cr, Maria sotia lui Sobotelean 1 fl, Manoile Sandu 20 cr, Nicolae Crisian 10 cr, Iiva Ungurianu jun. 20 cr, Din tasul bisericeii 51 cr, Meile Caraneantiu 20 cr, Nica Creciunescu jun. 50 cr, Iotia Moldovan 20 cr, Efrem Tosia Creciunescu 10 cr, Iiva Stevi 1 fl, Isa Popetiu 20 cr, Ilie Viris 20 cr, Stefan Ohnu 50 cr, Vasile Creciunescu 50 cr, Chiril Siciteantieu 20 cr, suma 11 fl 61 cr.

Colectatu prin d. Ioan Istin paroch in Mehala. Hermina Karácsonyi 1 fl, Nica Milan 20 cr, Iova Nediciu 20 cr, Moise Dobosianu 20 cr, Nicolae Talian 20 cr, Stana Odeatiu 20 cr, Martha Petroviciu 40 cr, Ignatz Lillin 20 cr, Pavel Bandjantiu 20 cr, Arcadia Magdi 10 cr, Mitru Odjacz 30 cr, Pera Czvetkovits 30 cr, Istok István 40 cr, Stefan Olarescu 20 cr, Jofi'a Sagovits 20 cr, Constantin Cojocariu 20 cr

Persida Marinceu 1 fl, Paia Magdi 50 cr, Iotia Popoviciu 20 cr, Ioanu Plavosin 50 cr, I. R. 20 cr. Stefanu Dumitru 20 cr, Mihaiu Vajantiu 1 fl 50 cr, Stefanu Moldovanu 50 cr, Heinrich Feld 1 fl, Stefan Melcescu 30 cr, I. Miculescu 20 cr, V. Belintianu 30 cr, Nicolae Bain 20 cr, Lazar Bain 20 cr, Nicolae Bain studinte 20 cr, suma 11 fl 50 cr.

Colectatu prin d. Ioan Marcu inventiariu in Bocsia-montana. Nicolae Pocrean 2 fl, Ioanu Simu 2 fl, Georgiu Nicolaeviciu 2 fl, Ludwig Weisz 3 fl, Adolf Diaconoviciu 2 fl, Dr. Aureliu Oprea 2 fl, Atanasiu Cadia 1 fl, Iosif Roscoban 1 fl, Georgiu Poienariu 1 fl, Mihaiu Peraan 60 cr, Carol Iian 50 cr, suma 17 fl 10 cr.

Colectatu prin d. Filip Adam protopopu in Jam. Filip Adam 2 fl, Iosif Tamasiel 2 fl, Iosif Munténu 1 fl, Adam Treda 50 cr., Nicolae Popoviciu 50 cr, Teodor Panciovanu 1 fl, Sofron Avramescu 1 fl, Nicolae Otonoga 50 cr, George Suci 50 cr, Georgiu Nica 1 fl, Andronicu Babetiu 1 fl, suma 11 fl. — Ioanu Bandu, cassariulu alumneului.

Concursu.

Pentru deplinirea parohiei gr. or. de clas'a I din Costeiu, — comitatulu Carasiu-Severinului, — se escrie concursulu, cu terminu de alegere pe 24. Fauru 1891 st. v.

Emolumintele sunt una sessiune de pamentu aratori; si alte venite usuete, in fine locuinti'a libera cu gradina de legume.

Este inse de observatu, ca orfanulu reposatului aici parochu Athanasiu Mercea, — conform §-lui 8 din „Regulamentulu pentru parohie,” pana la 31, Maiu a. c. mai are dreptu la jumetate din venitul parohiei.

Recursele se se tramita Parintelui protopresviteru Georgiu Creciunescu, in Belincz, p. u. Kiszetó, pana in 22. Fauru a. c.; avénd recurrentii in vr'o Dumineca ori serbatóre, a se presentá in biseric'a locala, spre a-si aretá desteritatea in cantari ori cuventari bisericesci.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: G. CRECIUNESCU, m. p. prott.

Conform decisului Venerabilului Consistoriu diecesanu dto 16. Noemvre 1890. Nr. 3198 Sc. se escrie concursu pentru intregirea definitiva a postulu de invetiariu la scól'a conf. gr. or. romana de prunci din Ghilead, protopresviteratulu Ciacovei, comitatulu Timisiu, cu terminu de recurgere pana la 12. Februaru 1891.

Emolumintele sunt:

- 1) In bani gat'a 450 fl.
- 2) 32 metri de lemne, din cari are a se incaldi si sal'a de invetiamentu.
- 3) Pentru conferintiele invetiatoresci ordinate prin consistoriulu diecesanu 10 fl.
- 4) Pentru adunarea generala a reuniunei invetiatorilor conf. gr. or. rom. din dieces'a Caransebesiului 10 fl.
- 5) Scripturistie'a si tiparituri scolare 7 fl.
- 6) Dela fie-care inmormentare unde va participá 40 cr. deca se petrece mortulu la biseric'a 50 cr.
- 7) 4 jughere de pamentu.
- 8) Cortelu liberu cu gradina intravilana.

Competentii la acestu postu au se dovedesca ca au pregatire de celu putienu 2 clase gimnasiale cu succesu bunu si testimoni de cualificatiune pentru statiune cu dotatiune de frunte sau forte buna.

Vor fi preferiti cei ce vor dovedí, ca pe langa cualificatiune ceruta, cunoscu music'a vocala si instrumentala pentru de a instrua si conduce corulu vocalu. Alesulu invetiariu este indatoratu a indeplini functiunea de cantoru bisericescu

Doritorii de a recurge la acestu postu vor substerne recursele loru prevediute cu documentele prescise conform Statut. org. bis. si a regulamentulu scolaru, — adresate comitetulu parochialu — Pré On. oficiu protopresviteralu in Ciacov'a.

Invetiariu recurrenti au se dovedesca ca si-au plátitu contributiunea, regularea apelor si equivalentulu pana cu finea an. 1890.

In fine recurrentii sunt poftiti a se presentá in vre-o Dumineca sau serbatóre in sánt'a biseric'a, nu in sa in diu'a de alegere.

Ghilead, in 16. Decemvre 1890.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: AURELIU DRAGANU, m. p. adm. protopresviteralu.

Pentru deplinirea postulu de invetiariu, la scól'a romana gr. or. confessiunala din Balintiu, — comitatulu Carasiu-Severinului, — se escrie concursulu terminu de alegere pe diu'a de 17 Februaru a. c. st. v. 1891.

Emolumintele: 150 fl. in numerariu, 4 jugere pamentu aratori, $\frac{3}{4}$ jugeru intravilanu, si 6 orgii de lemne din cari se incaldiesce si scól'a.

Recursele cuvintiosu ajustate sunt pana la 15/27 Februaru 1891 a se tramita Parintelui Protopresviteru si inspectoru scolaru Georgiu Creciunescu in Belincz, p. u. Kiszetó, avénd recurrentii in vr'o Dumineca ori Serbatóre a se presentá in biseric'a locala, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipiculu bisericescu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: GOERGIU CRECIUNESCU, m. p. protop. si inspec. scol.

Nr. 6012.

Dupa dispusetiunile celu préinaltu, incetându din viétia preotulu nostru Stefanu Davidoviciu din Szentes, ér credintiosii nostri de acolo, ceréndu de aici indeplinirea acelei parohii: — astfelu pentru indeplinirea ei. aflámu de bine a escrie concursu cu terminu de 30 de zile dela prim'a publicare, avisándu totodata pre reflectanti ca recursele loru instruite conform recerintiloru, se le adreseze la subscrisulu Consistoriu.

Emolumintele incopciate cu acést'a parochia, conform protocolulu luat in fati'a loculu la 25. l. c. vechiu, dau unu venitu anualu de 1078 fl. v. a. séu dupa detragerea contributiunei, unu venitu curatu anualu de 1000 fl. v. a. din cari, pana la anulu dela mórtea preotulu, compete veduvei jumetate.

Dela reflectanti se recere intre altele ca, pre langa limb'a romana si magiara, se cunoşca si limb'a gréca, usuata in câtva in acea parochia, pentru poporeni de natiunalitate gréca.

Arad, 28. Decemvre 1890.

Consistoriulu eparchialu gr. or. romanu din Arad.